

Protokół

z II spotkania konsultacyjnego w sprawie sporządzania projektu Planu ochrony Świętokrzyskiego Parku Narodowego i obszaru Natura 2000 Łysogóry

na lata 2013 – 2033.

Bodzentyn, 30 września 2013 r, Dyrekcja Świętokrzyskiego Parku Narodowego w Bodzentynie ul.
Suchedniowska 4

Spotkanie rozpoczęło się o godzinie 10.05. Spotkanie otworzył pełniący obowiązki Dyrektora Świętokrzyskiego Parku Narodowego (ŚPN) Pan **Andrzej Sosnowski**. Przywitał obecnych gości oraz przedstawił zarys tematyki prezentowanej na spotkaniu.

Następnie głos zabrał zastępca dyrektora Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej (BULiGL) Pan **Jacek Klusek**, który przedstawił zespół autorski, oraz zaznaczył, że prezentowane dane są wstępnymi danymi wynikającymi z inwentaryzacji.

Spotkanie prowadził **Maciej Szczygielski** (koordynator projektu planu ochrony z ramienia BULiGL),

„Zagadnienia związane z ewidencją gruntów i stosunkami własnościowymi ŚPN” omówił PAN **Krzysztof Haczek** (BULiGL). Pan **Janusz Nowacki** (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu) zadał pytanie o długość rowów otaczających Park oraz o plany związane z utrzymaniem tych rowów – czy są one konieczne. Uzyskał odpowiedź, iż rowy te mają zupełnie inną funkcję niż rowy melioracyjne. Są to rowy graniczne, służące od lat jako punkt odniesienia w identyfikowaniu granicy Parku. I jako takie powinny być utrzymywane, choć w przypadku, gdy zostanie stwierdzony ich negatywny wpływ na środowisko (np. na terenach wilgotnych), to można będzie zaplanować ich likwidację.

Następnie głos zabrał Pan **Andrzej Dębek** (BULiGL), który omówił „Warunki geologiczne, geomorfologiczne i glebowe ŚPN”. Pytań i uwag nie było.

Zagadnienia związane z „Charakterystyką drzewostanów ŚPN” przedstawił Pan **Tomasz Figarski** (BULiGL). Pan **Alojzy Przemyski** (Usługi Ekologiczne – Kielce) zwrócił uwagę na intensywne zamieranie jodły w latach 70. poprzedniego stulecia, co doprowadziło do dużego udziału tego gatunku w zasobach martwych drzew. Pan **Janusz Łuszczyński** (UJK w Kielcach) wyraził wątpliwość odnośnie do zastosowanych metodyk pomiaru miąższości martwych drzew leżących. Stwierdził, iż wyniki pomiarów metodą Browna oraz wyniki z taksacji dają zbyt duże różnice. Pan **Maciej Szczygielski** odpowiedział, że metodę taksacji zastosowano wyłącznie jako pomocniczą, gdyż z założenia inwentaryzacja martwego drewna miała być prowadzona metodą Browna. Jednak w związku z tym, iż metoda ta nie obejmuje wszystkich wydzieleń leśnych, a konieczne było uzyskanie informacji, chociażby przybliżonych, o strukturze martwych drzew w każdym wydzieleniu, podczas taksacji wykonano uzupełniający „szacunek” zasobów martwych drzew leżących. Pan **Romuald Olaczek** (PROP, Uniwersytet Łódzki) zadał pytanie o przyczyny tak dużego wzrostu zasobności drzewostanów. Pan **Tomasz Figarski** odpowiedział, iż jest to wynik

aktualnych pomiarów i trudno jest się odnieść do danych z poprzedniego planu. Pan **Maciej Szczygielski** dodał, że być może jest to wynik dawniej stosowanego podejścia do tzw. „wskaźnika zadrzewienia”, którego wartość, jak uważano dawniej, nie powinna być większa od 1. Aktualnie zadrzewiania niektórych drzewostanów w Parku przekraczają znacznie wartość 1, co skutkuje większą ich zasobnością.

Pan **Bartosz Piwowski** (Usługi Ekologiczne – Kielce) przedstawił zagadnienia związane z „Charakterystyką flory i zbiorowisk roślinnych ŚPN”. Pan **Lech Buchholz** (ŚPN) poruszył zagadnienie dotyczące zarastania gołoborza, jako naturalnego, długotrwałego procesu, którego nie da się zatrzymać inaczej jak stosując radykalne metody (np. rozebranie gołoborza i jego ułożenia na nowo po usunięciu materii zbierającej się w szczelinach). Oczywiście jest to jednak działanie nieracjonalne i zbędne. W kontekście ochrony modrzewia, Pani **Joanna Sasal** (ŚZMiUW – w Kielcach) zauważyła, iż na bazie Planu ochrony rezerwatu Ciechostowice – gdzie wskazywana jest potrzeba ochrony czynnej modrzewia – można również zaproponować działania ochronne dla modrzewi na Chelmowej Górze. Pan **Maciej Szczygielski** odpowiedział, że na terenie Chelmowej Góry na pewno będą projektowane działania ochronne pod kątem ochrony populacji modrzewia polskiego. Pan **Janusz Łuszczynski** podniósł problem identyfikacji zespołu *Abietetum polonicum* oraz zaniku stanowisk *Carex strigosa* na terenie Parku, a z drugiej strony - zwiększania liczby stanowisk tego gatunku w kraju. Pan **Bartosz Piwowski** stwierdził, że jest to gatunek, którego dopiero niedawno zaczęto właściwie rozróżniać od *Carex sylvatica*, co być może jest przyczyną pozornego zwiększania liczby stanowisk.

Przerwa kawowa

Po przerwie Pan **Alojzy Przemyski** nawiązał do zaprezentowanej przed przerwą mapy zbiorowisk roślinnych, która obrazuje rzeczywiste dane o zróżnicowaniu roślinności, na podstawie wykonanych zdjęć fitosocjologicznych. Mapa ta będzie oczywiście generalizowana i poddana uzgodnieniom z szerokim gronem specjalistów.

„Charakterystykę wód i torfowisk ŚPN” zaprezentował Pan **Alojzy Przemyski**. Pan **Janusz Nowacki** podniósł problem niepełnej prezentacji wyników. Pan **Alojzy Przemyski** wspomniał, że zgromadzone dane i wyniki obserwacji są jeszcze przetwarzane. Pan **Romuald Olaczek** zapytał o to, czy w trakcie inwentaryzacji napotkano na historyczne przetamowania lub ich pozostałości na naturalnych ciekach wodnych. Pan **Adam Łajczak** (UJK w Kielcach) odpowiedział, że napotymano wyłącznie tamy bobrowe a miejscami, bardzo lokalnie, także żużli nie powodujące jednak zasadniczych przetamowań cieków. Zwrócił także uwagę na niekorzystne warunki pogodowe do wykonywania badań hydrologicznych w bieżącym roku. Podkreślił przy tym niebagatelną rolę leżących pni martwych drzew, które magazynując wodę i tamując jej spływ, zwiększają retencję wodną obszaru i że ewentualnie działanie to można wdrożyć w planie ochrony np. projektując przesuwanie kłód drzew w istniejące rynny erozyjne czy dawne wyerodowane szlaki zrywkowe, aby przytamać spływ wód i ograniczyć dalszą erozję.

Pan **Krzysztof Werstak** (UJK w Kielcach) omówił zagadnienia związane z „Charakterystyką fauny ŚPN”. Do zaprezentowanych zagadnień pytań i uwag nie było.

Pan Dr **Cezary Jastrzębski** (UJK w Kielcach) omówił zagadnienia związane z „*Charakterystyką walorów kulturowych ŚPN*”, a Pani **Małgorzata Strzyż** (UJK w Kielcach) przedstawiła „*Charakterystykę walorów krajobrazowych ŚPN*”.

Ok. godz. 15 rozpoczęto dyskusję.

Pytania, uwagi, wnioski i dyskusja

Pan **Romuald Olaczek** przedstawił swoje stanowisko odnośnie do ochrony walorów krajobrazowych. Stwierdził, że operat ochrony walorów krajobrazowych powinien w większym stopniu skupiać się na udostępnieniu walorów krajobrazowych, czyli wskazywać miejsca widokowe, cechy lokalnego krajobrazu itp. Wyraził też opinię, że w operacie powinno się przyjąć kierunek widzenia „z zewnątrz na park” a nie „z parku na zewnątrz”. Zaproponował także aby uwzględnić w operacie walorów kulturowych elementy związane z dziejami terenu. Pan **Cezary Jastrzębski** odpowiedział, że owszem informacje te będą uwzględnione w operacie, jednak będą ograniczone do terenu Parku. Pan **Lech Buchholz** dodał, że z punktu widzenia ochrony Parku istotna jest w zasadzie inwentaryzacja oraz wskazanie obiektów cennych.

Pan **Lech Buchholz** podsumowując przypomniał, czym jest plan ochrony i jaka jest jego rola w funkcjonowaniu Parku.

Pełniący obowiązki Dyrektora **Andrzej Sosnowski** podziękował wszystkim za udział w spotkaniu i zaprosił na kolejne spotkanie, o którego terminie wszyscy zainteresowani zostaną powiadomieni.

Spotkanie zakończyło się ok. godz. 16.15.

Protokół sporządził

Maciej Szczygielski

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

Oddział w Warszawie